

# נאמר של נייר



זכור את אשר עשה לך אנדריי קילצ'נסקי \* ספר מאת

דויד שחם ניבא את מהלכי סאדאת \* כיצד להעלות ערך

ציורים בבורסת האמנים \* מארק שאגאל ו„אוגדת הפלדה“

## אמנות

### כמעט-מאניפסט

פעם היה בארץ ציור לשם ציור. היו אמנים והיו נושאים. האמנים חיברו מאניפסטים, וציירו עם מטרות אמנותיות מוגדרות. כך נולדו „מגדל דויד“, „אופקים חדשים“ ו„עשר פלוס“. אבל היום הכל אחרת. היום הציור ממוסד. עם קריטריונים מקצועיים מובהקים. אבל מה עושה צייר ישראלי נטול כיש-רון מינימאלי, כאשר הוא משתוקק ש-יכירו ב„כישרונותיו“?

- קורא את כתבי ביאטה קלרספלד.
- נוסע להגשימים במערב-גרמניה.
- משתולל בבית-המשפט בדיסל-דורף במשפט פושעי מאידינק.
- חוזר ארצה.
- משתלט עם אקדה על שגרירות גרמניה בתל-אביב.
- מופיע בלהט נבואי בעלי כותרת.
- פותח תערוכה בחסות ראש-הממשלה מנחם בגין.
- מנסה לחטוף שני דיפלומטים גרמניים.



אנדריי קילצ'נסקי

מנסה לחטוף שיגעון גדלות

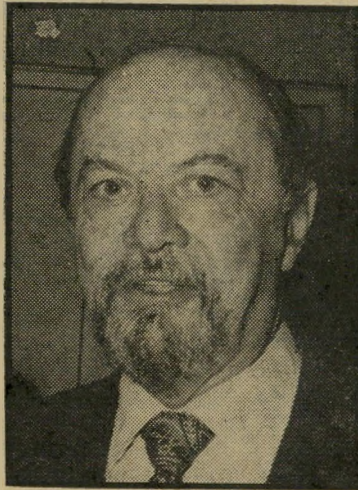
- מופיע בעלי כותרת.
- מנסה לחטוף שיגעון גדלות.
- פותח תערוכת ציורים בהשבע - יומן אירועים.
- איך אמר מי שאמר: זכור את אשר עשה לך אנדריי קילצ'נסקי.
- איך הוסיף מי שהוסיף: הוא עוד יוכה בפרט ישראל.

## ספרים

### שלום, לפתע

התמצית הניתנת להלן מבוססת על ספר שמחברו, דויד שחם, החל בחיבורו ב-פירנצה, ביוני 1966, וסיימו בתל-אביב, בחודש אוקטובר של אותה שנה, מבלי

לדעת שחלק מן ההתרחשויות יתממש 11 שנה לאחר מכן. \*  
מן הראוי אולי להקדים ולהציג את דויד שחם לפני סיפורו. הוא נמנה על דור סופרי הפלמ"ח, שהטיל אימתו על עמודי הסיפור העברית במשך קרוב לשני עשירי שנים. עשה שעמיתיו לגיל ולמיסגרת עסקו ברימום ושיבוץ עצמם, תוך יצירת דייסות מילוליות במתכונות של ספרים, והתאמת עצמם לקו השלטוני ששרר בי-ארץ למעלה מ-20 שנה, עסק שחם במי-ציאת אפיק סיפורתי אישי ושונה משל



דויד שחם

פרופיל גבוה לעומת ידידיו

רעיו, גיבורי שדות הקרב המילוליים של תש"ח. התוצאה: תחושתו את בעיותיה של החברה הישראלית היא בעלת פרופיל גבוה, שלעומתה תחושת עמיתו היא בין עיטת מילים לעיסת פרצוף. ומעיד על כך סיפרו שלום, לפתע, שראה אור בשנת 1967.

**הצעה למשא ומתן של שלום.**  
מילטון רפט, עיתונאי בינוני המתגורר בפלוטוניה התחתית \*\*, שם הוא משמש ככתב הווינגטון קורייר, מוצא עצמו במרכז של הלום-רטוב של כל עיתונאי, סקופ עולמי! באורח מפתיע הוא מוזמן לראיון את נשיא פלוטוניה התחתית, ולי-אחר סידרת שאלות שיגרתיים ותשובות שיגרתיים לא פחות. פונה אליו הנשיא לפתע: „מדוע אינך שואל אותי שום שאלה הנוגעת ליחסים שלנו עם פלוטוניה העילית? ...“

מילטון רפט מבחין מיד שזו העילה לראיון עם הנשיא. הוא הכין את עצמו להצטרות בנוסח: „בשום פנים לא נש-ליב עם קיומה של מדינת השודדים של פלוטוניה העילית, שהוקמה בניגוד לחוק הבינלאומי, בניגוד לכללי הצדק והמוסר, על חורבות בתייהם של אחינו, תושביה מאז ומתמיד. לא ננוח ולא נשקוט, כל עוד טיפת דם בעורקינו, כל עוד נשמה באפנו, עד שיוחזר כבודנו וניגול את החרפה מעלינו ונמחה מתחת לשמש כל זכר של פלוטוניה העילית...“

אלא שנשיא פלוטוניה התחתית מפתיע את העיתונאי, ולאחר פתיחה ארוכה קר-בע: „מעולם לא אבאנו השמדת פלור-טוניה העילית. אמרנו רק השמדת מדינת

- שלום, לפתע סיפור מדיני מאת דויד שחם, מיטב, הוצאה לאור, 1967.
- \*\* מצרים.
- \*\*\* ישראל.

פלוטוניה העילית — תיקן הנשיא — אבל כך או כך, תהיה זו מסקנה נכונה מתוך הדברים שאמרת. שום צד אין לו עדיפות הכוחות הררושה כדי לתקוף את הצד השני. וכפי שהדברים נראים...“  
ואחר שאלות נוספות מצד העיתונאי, ממ-שיך הנשיא ומצהיר: „אני מוכן להיפגש עם ראש ממשלת פלוטוניה העילית בכל מקום שהוא, בכל הרכב שירצה, ולדון אתו בלי שום תנאים מוקדמים, בכריתת הסכם אי-התקפה ובקפאה שלמה ומוח-לסת של מירוך החימוש ושל הכוחות המזוינים של שני הצדדים, בהיקפם וב-חוקם הנוכחי. האם הדברים ברורים?...“

במטרה להבהיר שואל העיתונאי: אני מבין שזוהי הצעה למשא-ומתן של שלום.

„לא הייתי קורא לה כשם זה. אינני חושב שהדור שלנו יוכל אי-פעם לדון בשלום בין מדינתנו ובין מדינת פלוטוניה העילית. זכר הפגיעה שנפגענו, תחרות העוול שנגרם לאחינו שנושלו ממקומם... כמו שאמרת, אנחנו מוכנים להיכנס בי-משא-ומתן לכריתת הסכם לא-התקפה. השלום אינו מצב שיש להכריז עליו. הוא מצב שיש לשמור עליו, על-ידי הימנעות מעשיית מעשים החותרים תחתיו... אני מאמין שעשיית מעש-שלום חשובה מ-הכרזות...“

אתה לוקח את „אלי-על“, ישר לפלוטוניה העילית. אחרי תיקול עם הצנזורה המקומית. נישלחת הידיעה ל-ווינגטון, ולמחרת מתקשר הובסון, עורך הווינגטון קורייר. למילטון רפט ומבקשו לטוס לווינגטון. כאשר העיתונאי מגיע לשם, מבשר לו הובסון שהחליט לא להר-פיט את סקופ, והוא מטיל עליו לטוס למחרת בבוקר לפלוטוניה העילית. הר-רעיון המרכזי של עורך הווינגטון קורייר הוא: לזמן בפגישה חשאית ברו-מא, בחסות עיתונו, את נשיא פלוטוניה התחתית וראש ממשלת פלוטוניה העילית. העורך מסיים את דבריו במילים: „בבוקר ניסע ישר לשדה התעופה. יש לנו מקר-מות במטוס לרומא. משם אתה לוקח את „אלי-על“, ישר לפלוטוניה העילית...“

בהגיע רפט לפלוטוניה העילית הוא מתחיל ליצור קשרים על-מנת להגיע ל-לשכת ראש-הממשלה. הוא פוגש בכתב של עיתון מתחרה, המתאר לו את רוח הפוליטיקה של פלוטוניה העילית המתב-ססת על: „...הדוגמה של ראש-הממש-לה הקודם. המש עשרה שנה שלט בארץ זו בכוח של מילים. מימיו לא זכה כרוב פרלמנטרי ואף-על-פי-כן היה שלטונו בלתי מוביל כמעט...“

העיתונאי המתחרה מצליח להסדיר ל-רפט ראיון עם שר-החוק, שהוא: „רמות של אינפלקטואל טיפוס. ארץ-שער, מר-כיב משקפיים. אצבעותיו תופפות על גבי השולחן בעצבנות...“  
העיתונאי שואל את שר-החוק בדבר עמדת ממשלתו ל-אפשרות של שלום עם פלוטוניה התח-תית. כמינהגו מזיל השר שומן של מילים אודות השיגושג והעושר המצפים לשני העמים כאשר יחולו להילחם, אך הוא מוסיף כי: „בוונותיה התקופיות של מדינת פלוטוניה התחתית הוכחו כבר מן הימים הראשונים להקמתה של מדינתו, כאשר פלוטוניה התחתית ובנות-בריתה ניפו להצמיח את הנפט הרך, שזה עתה צמח, ופתחו בהתקפה צבאית על המדינה הצעירה. מאז, כעשרים שנה, לא הדלו דובריה להצהיר על כוונותיהם התוקפ-ניות...“

מילטון רפט שלמד את נושא הפלוטו-ניות, אינו נשאר חייב לשר-החוק, ומז-כיר: „מאז ההתקפה הגדולה, שהותקפ-תם בזמן הקמת מדינתם\*, הררי אפשר לומר, שבכל ההתנגשויות המזוינות, ש-הביאו לידי הפעלת כוחות צבאיים סדרי-רים של שתי המדינות, לא זו בלבד ש-מדינתכם היתה הצד הפעיל ביותר, אלא גם היתה זו היא שנקמה ביוזמה, שהביאה לידי פרוץ מעשי-האיבה.“

„אתה מתכוון בוודאי ל„מלחמת מאה השעות“... התנגשות זו ניכפתה עלינו על-ידי שורה ארוכה של התנגויות, שהפ-כו את חייהם של תושבי הספר לניהנום ממושך... שר-החוק ממשיך במבול קלי-שאותיו, ואומר: „אבל העם של פלוטוניה התחתית נתון זה עשרים שנה להסתה בלתי פוסקת נגד מדינתנו. אפילו רצה הנשיא לנקוט במדיניות מתונה יותר, אין הוא חופשי לעשות כך, נוכח האיבה שהצמיחה הסתה זו...“  
כאן מטיל רפט את הפצצה שלו, ומספר: „היה לי ראיון עם נשיא פלוטוניה התחתית. הוא מסר לי, כי יהיה מוכן בכל זמן לפגישה עם ראש ממשלתכם לדון, בלי שום תנאים מוקדמים, בכריתת הסכם להקפאה שלמה ומוחלטת של הכוחות המזוינים של שני הצדדים בהיקפם הנוכחי...“

„הזקן“ יושב ואורב להזדמנות כזו. שר-החוק נאלם דום, מילטון רפט מפרט בפניו את תוכנית עורכו מר הוב-סון, בדבר הפגשת השניים ברומא. בי-נקודה זו מתחילה מערכת השלטון בפלו-טוניה העילית לתפקד. שר-החוק מגיע מיד לראש-הממשלה, ובמקום נערך דיון מקיף אם לקבל את ההצעה או לדחותה על הסף. בדיון זה מועלות בעצם כל הטרמינולוגיות הישראליות המקובלות בנושא השלום — והדרכים הישראליות להשגתו. ראש הממשלה \*\*\* אומר בין ה-שאר: „לי ברור דבר אחד. אם המשא-ומתן ייכשל. כשאני אומר ייכשל, אני מתכוון לאלף ואחת דרכים שבהן הוא יכול להיכשל. למשל, אם הפגישה דווקא תצא לפועל. אבל יתחילו להציג לנו תנ-אים שלא נוכל לעמוד בהם ואז יתחילו ללחוץ עלינו מכל הצדדים שנותר. על



נאצר

פלוטוניה התחתית והעילית

כל פנים ברור לי מה יגידו עלי, כשה-משא-ומתן ייכשל. „הזקן“ \*\*\* יושב ו-אורב להזדמנות כזו. להאשים אותי בחוסר תבונה מדינית, כזה שניכנסתי למשא-ומ-תן, שברור מראש שהוא מוכרח להיכ-של...“ וכו' וכו'.

למחרת בבוקר מוזמן מילטון רפט ל-

- \* מלחמת תש"ח.
- \*\* מיצע קדש.
- \*\*\* לוי אשכול.
- \*\*\*\* דויד בן-גוריון.

- \* דויד בן-גוריון.
- \*\* אבא אבן.